

Forfatter: Møller, Poul Martin

Titel: Udrag fra Skrifter i Udvalg

Citation: Møller, Poul Martin: "Skrifter i Udvalg", i Møller, Poul Martin: *Skrifter i Udvalg*, udg. af HANS BRIX ; SOPH. MICHAËLIS ; CARL S. PETERSEN ; POUL TUXEN , 1930, s. 426.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-moeller02val-shoot-idm140573401083616/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Skrifter i Udvalg

- 94 *Om at fortælle Børn Eventyr.* Ligesom det foregaaende og følgende er ogsaa dette Stykke, der synes bestemt til at indrykkes i et periodisk Skrift, men først er blevet trykt i *Udg.*, nedskrevet i en lille Oktavbog, som Poul Møller i Slutningen af sit Liv brugte til sine Aforismer og Udkast. Med saadanne smaa Prosa-Forsøg, hvori han over en Idé eller et Indfald som Kærne kunde forme et lille Kunstværk, tilfredsstillede han i disse Aar ofte sin Trang til et friere Forfatterskab. Foruden de i denne Udgave aftrykte Smaastykker findes imellem hans Papirer en Del Titler paa Opgaver, som han kunde ønske at behandle paa denne Maade, herimellem »Københavnernes Kritik-syge« og »Københavnernes Ironi« (med Tilføjelse: Ikke for Børn!) samt et Udkast til »En Sammenligning mellem Helten Akilleus og en dansk Justitsraad«.
- Det foreliggende Stykke, der, som man vil se, henhører under den praktiske Pædagogik, synes at være fremkaldt af en personlig Tilskyndelse hos Forfatteren. Det er skrevet paa en Tid, da hans Sønner var saa vidt i Alder, at de var modtagelige for Faderens aandelige Paavirkning. Hvorledes han da søgte at regulere deres Fantasiliv, ses bl. a. deraf, at der imellem hans Papirer findes Uddrag af en Afhandling om Indianernes Liv i Nordamerika, som han sikkert har gjort sig bekendt med for ikke uden Kontrol at udlevere sine Sønner til Indianerhistoriernes billige Romantik.
- 96 *Orbis [sensualium] pictus.* Verden i Billeder, er Navn paa Comenius' Haandbog i Anskuelsesundervisning (1657).
- 99 *Om Foræringer.* Poul Møller kunde, især i de sidste Aar af sit Liv, finde en Tilfredsstillelse i med en noget besk Kritik at undersøge Værdien af Samfundets vanemæssige Høflighedsregler. I en Optegnelse fra denne Tid fremsætter han endog den Paastand, at »det er en Grovhed at hilse Folk paa Gaden«. I en saadan Stemning skrev han denne lille Studie, der i Manuskriptet bærer Forfattermærket »Eremita«.
- 101 *To Figurer.* Af nogle Optegnelser i den ovenfor omtalte Oktavbog fra Trediverne fremgaar det, at Poul